

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył ponownie I. B. kapitał początkowy i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 123 128,17 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1 003,82 zł (pomnożono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 82,22% - wyliczony z przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. 1980 – 1989 przez kwotę bazową tj. 1 220,89 zł) ; okresy składkowe (tj. 21 lat , 9 miesięcy i 18 dni – 261 miesięcy) , nieskładkowe (4 miesiące i 2 dni) , okresy sprawowania opieki nad dziećmi (3 lata , 9 miesięcy i 10 dni); współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 86,67 % ; średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn). W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że niniejszą decyzją dokonano korekty urlopu wychowawczego w okresie zatrudnienia w (...) Związku Spółdzielni (...) w Ł. (zamiast od 16 lutego 1985 r. do 16 grudnia 1985 r. winno być od 16 września 1985 r. do 16 grudnia 1985 r.) , a zmiana ta skutkowałą korektą podstawy wymiaru za 1985 r. (zgodnie ze zmianami do ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie wskazał, że w dochodzie za 1993 r. nie uwzględniono zasiłków chorobowych.

/decyzja k.43 - 44 plik II akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła I. B. wnosząc o uwzględnienie decyzji ZUS z dnia 8 kwietnia 2016 r. dotyczącej kapitału początkowego, a także o przeliczenie i wypłatę emerytury od dnia jej przyznania z uwzględnieniem wartości kapitału początkowego z dnia 8 kwietnia 2016 r. Wnioskodawczyni zaznaczyła, że dokonana przez ZUS korekta decyzji jest niezgodna ze stanem faktycznym, gdyż okres urlopu wychowawczego w (...) Związku Spółdzielni (...) w Ł. faktycznie trwał od 16 lutego 1985 r. do 16 grudnia 1985 r. tj. w okresie uwzględnionym przez ZUS zarówno w decyzji z dnia 19 marca 2004 r., jak i decyzji z dnia 8 kwietnia 2016 r. I. B. zaznaczyła, że w 1993 r. nie pobierała zasiłku chorobowego.

/odwołanie k.2 akt o sygn. VIII U 2513/17/

Decyzją z dnia 9 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał I. B. emeryturę od 1 października 2017 r. tj. od daty wejścia w życie przepisów. W treści decyzji wskazano, że emerytura została ustalona zgodnie z art.26 ustawy emerytalnej, a do jej obliczenia przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 193 734,51 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 459 879,84 zł , średnie dalsze trwanie życia tj.262,50 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 2 489,96 zł [(193 734,51 zł + 459 879,84 zł) : 262,50].

/decyzja k.12 - 13 odwrót plik III akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła I. B. wnosząc o uwzględnienie decyzji ZUS z dnia 8 kwietnia 2016 r. dotyczącej kapitału początkowego, a także o przeliczenie i wypłatę emerytury od dnia jej przyznania z uwzględnieniem wartości kapitału początkowego z dnia 8 kwietnia 2016 r. Wnioskodawczyni zaznaczyła, że w pełni akceptuje decyzję z dnia 8 kwietnia 2016 r. i wartość kapitału ustaloną tą decyzją. I. B. podkreśliła, że zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach nie może ona otrzymać kwoty świadczenia niższej od kwoty ustalonej na mocy wcześniejszej decyzji.

/odwołanie k.2 – 3/

W odpowiedzi na odwołania, pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 5 odwrót oraz odpowiedź na odwołanie k.5 – 5 odwrót akt VIII U 2513/17/

Postanowieniem z dnia 26 czerwiec 2018 r. Sąd zarządził połączenie sprawy o sygnaturze akt VIII U 2513/17 ze sprawą o sygnaturze akt VIII U 2512/17 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz zarządził ich prowadzenie pod sygnaturą VIII U 2512/17.

/postanowienie k.16 akt o sygn. VIII U 2513/17/

Na rozprawie w dniu 26 czerwca 2018 r. I. B. poparła odwołanie wskazując, że nie kwestionuje przyjętego przez organ rentowy wynagrodzenia za 1993 r. tj. kwoty 4 868 250,00 zł oraz wniosła o uwzględnienie przy wyliczaniu należnego jej świadczenia urlopu wychowawczego trwającego od 16 lutego 1985 r.

/stanowisko wnioskodawczyni min. 00:01:28 – 00:03:24 rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. , płyta CD k.54/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona I. B. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przeliczył ponownie I. B. kapitał początkowy i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 162 248,79 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął : podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1 569,58 zł (pomnożono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 128,56 % - wyliczony z przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. 1984 – 1993 przez kwotę bazową tj. 1 220,89 zł) ; okresy składkowe (tj. 21 lat , 2 miesiące i 18 dni – 254 miesiące) , nieskładkowe (4 miesiące i 2 dni) , okresy sprawowania opieki nad dziećmi (4 lata , 3 miesiące i 12 dni); współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 86,67 % ; średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn).

/decyzja k.39 – 39 odwrót plik II akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonej w następującej wysokości:

- za rok 1984 – 171 620,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 84,94 %,
- za rok 1985 – 231 058,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 577,50 %,
- za rok 1986 – 205 893,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 71,21 %,
- za rok 1987 – 299 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,61 %,

- za rok 1988 – 316 080,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 49,61 %,
- za rok 1989 – 1 937 068,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 78,07 %,
- za rok 1990 – 8 706 963,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 12 355 644,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 70,47 %,
- za rok 1991 – 9 736 009,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 21 240 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 61,12 %,
- za rok 1992 – 0 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 35 220 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 0 %,
- za rok 1993 – 16 543 500,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 47 940 000,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 207,05 %,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 128,56 %.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że za lata 1985, 1991, 1993 przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu w tym roku.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k.38 plik

II akt ZUS/

W dniu 4 września 2017 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek k.1- 6 odwrót plik III akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 5 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył ponownie I. B. kapitał początkowy i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 123 128,17 zł.

/decyzja k.43 - 44 plik II akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonej w następującej wysokości:

- za rok 1980 – 74 667,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 103,02 %,
- za rok 1981 – 84 477,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 91,56 %,

- za rok 1982 – 91 070,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 65,25 %,
- za rok 1983 – 37 420,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 64,63 %,
- za rok 1984 – 171 620,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 84,94 %,
- za rok 1985 – 231 058,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 128,33 %,
- za rok 1986 – 205 893,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 71,21 %,
- za rok 1987 – 299 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,61 %,
- za rok 1988 – 316 080,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 49,61 %,
- za rok 1989 – 1 937 068,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 78,07 %,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 82,22 %.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego k. 45 plik

II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 9 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał I. B. emeryturę od 1 października 2017 r. tj. od daty wejścia w życie przepisów.

/decyzja k.12 - 13 odwrót plik III akt ZUS/

W okresie od 14 maja 1984 r. do 16 grudnia 1985 r. I. B. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie Usług i (...) w Ł.. W okresie od 16 lutego 1985 r. do 16 grudnia 1985 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym.

/świadczenie pracy k.4/

Z treści wpisu z dnia 11 marca 1985 r., zawartego w legitymacji ubezpieczeniowej I. B. wynika, że przebywała ona wówczas na urlopie wychowawczym.

/legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawczyni k.23 – 25/

W 1985 r. wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Usług i (...) w Ł. wyniosła 231 058,00 zł.

/zaświadczenie Rp-7 k.19 plik II akt ZUS/

Przy uwzględnieniu okresu urlopu wychowawczego wnioskodawczyni od 16 lutego 1985 r. do 12 stycznia 1986 r. (a nie jak wcześniej przyjął organ rentowy od 16 września 1985 roku) oraz wysokości wynagrodzenia wskazanego w zaświadczeniu RP 7 (spełniającym wszelkie wymogi formalne oraz nie kwestionowanym przez organ rentowy od momentu jego złożenia) podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1 552,24 zł, a wskaźnik wysokości kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od dnia 1 stycznia 1980 r. do dnia 31 grudnia 1989 r. wyniósł 127,14%. Wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniosła 161 366,81zł.

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia ubezpieczonej w następującej wysokości:

- za rok 1980 – 74 667,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 72 480,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 103,02 %,
- za rok 1981 – 84 477,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 92 268,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 91,56 %,
- za rok 1982 – 91 070,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 139 572,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 65,25 %,
- za rok 1983 – 37 420,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 173 700,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 64,63 %,
- za rok 1984 – 171 620,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 202 056,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 84,94 %,
- za rok 1985 – 231 058,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 240 060,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 577,50 %,
- za rok 1986 – 205 893,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 289 140,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 71,21 %,
- za rok 1987 – 299 800,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 350 208,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,61 %,
- za rok 1988 – 316 080,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 637 080,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 49,61 %,

- za rok 1989 – 1 937 068,00 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 2 481 096,00 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 78,07 %,

Od dnia 1 października 2017 r. wysokość emerytury wnioskodawczynie, przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie w wysokości 193 734,51 zł, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 602 700,02) zł oraz średniego dalszego trwania życia w ilości 262,50 miesięcy, wyniosła 3 034,04 zł.

/wyliczenia ZUS I wariant k.47 – 47 odwrót , plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego oraz dokumentacji zawartej w aktach sprawy, a odnoszącej się do kwestionowanego przez nią okresu.

Organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości kapitału początkowego, a także emerytury I. B. w dwóch wariantach:

1) z uwzględnieniem w stażu okresu urlopu wychowawczego od 16 lutego 1985 r. do 12 stycznia 1986 r. oraz podstawy wymiaru wynagrodzenia za 1993 r. w kwocie 4 868 250,00 zł (kapitał początkowy wyniósł 161 366,81 zł , a wyliczona emerytura na dzień 1 października 2017 r. wyniosła 3 034,04 zł).

2) z uwzględnieniem w stażu okresu urlopu wychowawczego od 16 lutego 1985 r. do 12 stycznia 1986 r. oraz podstawy wymiaru wynagrodzenia za 1993 r. w kwocie 16 543 500,00 zł (kapitał początkowy wyniósł 16257,92 zł , a wyliczona emerytura na dzień 1 października 2017 r. wyniosła 3 051,25 zł).

Sąd przyjął, że wyliczenia dokonane przez ZUS w I wariantcie powinny zostać uwzględnione przy wyliczaniu wartości kapitału początkowego wnioskodawczynie oraz kwoty należnej jej emerytury. Podkreślić należy, że wnioskodawczynie nie kwestionowała przyjętego w tym wariantcie wynagrodzenia za 1993 r., a nadto przedłożona przez nią dokumentacja w postaci świadectwa pracy z 1985 roku oraz legitymacji ubezpieczeniowej nie pozostawia wątpliwości, co do faktu, iż od dnia 16 lutego 1985 r. przebywała ona na urlopie wychowawczym, a nie jak przyjął ZUS od dnia 16 września 1985 roku. Stanowisko organu rentowego, jakoby skarżąca miała przebywać na urlopie wychowawczym od 16 września 1985 roku nie znalazło potwierdzenia ani w złożonym przez nią świadectwie pracy, ani de facto w jej świadectwie pracy znajdującym się w aktach ZUS. Należy zauważyć, że świadectwo pracy znajdujące się w aktach organu rentowego zawiera mocno nieczytelny i poprawiany zapis w zakresie daty, od której odwołująca przebywała na urlopie wychowawczym, którą to datę można odczytać zarówno jako 16 luty, jak i jako 16 września. Jednakże dokumenty złożone przez skarżącą nie pozostawiają żadnych wątpliwości. Na oryginalnym świadectwie pracy figuruje bowiem data 16 luty 1985 rok, jako data rozpoczęcia urlopu wychowawczego, a nadto z wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej z dnia 11 marca 1985 roku wynika, że wnioskodawczynie już w tym czasie przebywała na urlopie wychowawczym. Tym samym, w ocenie Sądu, ta kwestia została dostatecznie wyjaśniona w toku postępowania.

W trakcie niniejszego postępowania pełnomocnik organu rentowego poddawał w wątpliwość, po raz pierwszy na rozprawie w czerwcu 2018 roku, dane ujawnione w dokumencie Rp – 7 odnoszące się do zarobków osiągniętych przez wnioskodawczynię w 1985 r. Należy jednak podkreślić, że dokument ten spełnia wszystkie wymogi formalne, jakie winien spełniać tego rodzaju dokument i nigdy wcześniej nie był kwestionowany przez ZUS. Poza tym, jak podała odwołująca, w tym czasie awansowała ona na stanowisko kierownicze, zarządzała przydzielaniem sanatoriów, wczasów, turnusów rehabilitacyjnych, a zatem jej wynagrodzenie znacznie wzrosło. Jednocześnie organ rentowy w żaden sposób nie zdołał podważyć wiarygodności wskazanego dokumentu, zaś dokumentacji osobowo- płacowej odwołującej nie zdołano odnaleźć. Poza tym w decyzji z dnia 8 kwietnia 2016 r. ZUS przyjął dokładnie takie same dane, jak udowodnione w niniejszym postępowaniu w zakresie okresu pozostawania przez odwołującą na urlopie wychowawczym oraz w zakresie wysokości jej wynagrodzenia za rok 1985. Dopiero po złożeniu przez skarżącą wniosku o przyznanie prawa do emerytury organ rentowy dokonał przeliczenia kapitału początkowego, zmieniając całkowicie dane za rok 1985 i przyjmując, że wnioskodawczynie przebywała na urlopie wychowawczym od 16 września, a nie od 16

lutego, co pozwoliło na obniżenie wskaźnika za rok 1985. Ta zmiana, w świetle złożonych w niniejszym postępowaniu dowodów, okazała się nieprawidłowa. Tym samym Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania wiarygodności zapisów zawartych w zaświadczeniu Rp 7, a odnoszących się do 1985 roku. Zwłaszcza, że ZUS nie udowodnił jego nieprawidłowości w toku postępowania, dokument spełnia wszelkie wymogi formalne, dane w nim zawarte zostały oparte na listach płac, a nadto zawiera również wysokości zarobków z innego roku (1984), których organ rentowy nie kwestionował. W tej sytuacji nie sposób podzielić stanowiska ZUS, zaprezentowanego po raz pierwszy w toku postępowania w czerwcu 2018 roku, którym organ kwestionuje jeden z zapisów zaświadczenia, przyjmując pozostałe jako zgodne z rzeczywistością i nie popierając swojego twierdzenia żadnymi dowodami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania I. B. są uzasadnione.

Wskazać należy, że istota sporu w niniejszym postępowaniu sprowadziła się do rozstrzygnięcia czy organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość kapitału początkowego wnioskodawczyni, a co za tym idzie czy prawidłowo ustalono również wysokość należnej jej emerytury.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1270) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust.3 art.174 ww. ustawy, ustala się na zasadach określonych w art. 5, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 roku.

Stosownie zaś do treści art.174 ust.3b jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Istota niniejszego postępowania sprowadziła się do rozstrzygnięcia czy możliwym jest przyjęcie innych wartości wynagrodzenia przy wyliczaniu kapitału początkowego ubezpieczonej. Nie ulegało bowiem wątpliwości, że wartość kapitału początkowego ubezpieczonej przekłada się bezpośrednio na wysokość świadczenia emerytalnego.

Ubezpieczona I. B. urodziła się (...), a zatem jej emerytura musiała zostać ustalona w oparciu o art.26 ww. ustawy.

W myśl wskazanego artykułu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się do ustalenia w jakim okresie I. B. przebywała na urlopie wychowawczym, czy od 16 lutego 1985 r. jak twierdziła, gdyż przyjęcie tej daty (a nie daty 16 września 1985 r. jak przy spornej decyzji przyjął organ rentowy, mimo, że wcześniej przyjmował właśnie datę 16 lutego) wpływało znacznie na wysokość należnego jej świadczenia, stosownie do zasady wyrażonej w treści art.174 ust.3b ww. ustawy.

Zgodnie z treścią § 21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja §21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku §20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczoną w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe ponad wszelką wątpliwość wykazało, że podczas zatrudnienia w Zakładzie Usług i (...) w Ł. I. B. przebywała na urlopie wychowawczym od 16 lutego 1985 r. do 16 grudnia 1985 r. , a uzyskane przez nią w 1985 r. wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w ww. zakładzie pracy wyniosło 231 058,00 zł. Powyższe skarżąca udowodniła w toku postępowania, co szczegółowo zostało opisane w ocenie materiału dowodowego. Tym samym stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia w 1985 r. uległ znacznemu zwiększeniu, a w rzeczywistości powrócił do wysokości przyjętej przez ZUS w decyzji z dnia 8 kwietnia 2016 r. (stosownie do treści art.174 ust.3b ww. ustawy), a to bezpośrednio przełożyło się na wysokość kapitału początkowego wnioskodawczyni i w konsekwencji zwiększyło wartość należnego jej świadczenia.

Reasumując, wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego z lat 1980 – 1989 okazał się wyższy od przyjętego przez organ rentowy w spornej decyzji (a tożsamy ze wskaźnikiem przyjętym w decyzji z dnia 8 kwietnia 2016 r.) i wobec tego Sąd, na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje i orzekł jak w punkcie 1 oraz 2 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, sposobie i terminie do wniesienia apelacji.

2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.

S.B.